

PUNCOVÝ ÚRAD SR
Bratislava

Výročná správa

a verejný odpočet činnosti Puncového úradu SR

za rok 2003

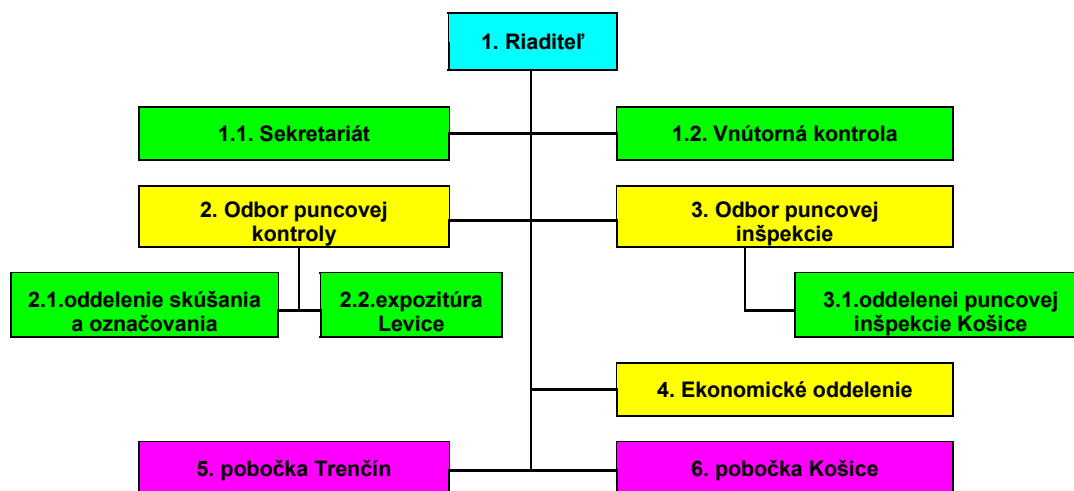
Marec 2004

Identifikácia úradu

Puncový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Puncový úrad“) bol zriadený zákonom NR SR č.125/1992 Z.z. o orgánoch štátnej správy Slovenskej republiky na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov, ako rozpočtová organizácia podriadená Ministerstvu hospodárstva SR. Sídлом Puncového úradu je Bratislava.

Organizačná štruktúra a riadenie úradu

Organizačná štruktúra Puncového úradu je zrejmá z organizačnej schémy:

Na čele Puncového úradu je riaditeľ, ktorého menuje a odvoláva minister hospodárstva SR. Riaditeľom Puncového úradu je od roku 1997 Ing. Jozef Fuzia.

Členmi vedenia Puncového úradu sú:

Ing. Agneša Topol'ská, štatutárna zástupkyňa riaditeľa, vedúca odboru puncovej inšpekcie,
Ing. Ján Šlajferčík, vedúci odboru puncovej kontroly,
Ing. Eva Šubínová, vedúca ekonomického oddelenia,
Ing. Dušan Jánošík, vedúci pobočky v Trenčíne,
Ing. Miloslav Eštok, vedúci pobočky v Košiciach,
Mgr. Ľudmila Ivanová, vedúca vnútornej kontroly.

Poradným orgánom riaditeľa je „Rada Puncového úradu“, v ktorej sú zastúpení odborníci z oblasti klenotníckej výroby, výroby mincí a medailí, Národnej banky Slovenska a iní. Rada Puncového úradu sa schádza jedenkrát ročne a prerokúva problémy v oblasti skúšobníctva a puncovania drahých kovov, domácej klenotníckej výroby, výroby mincí a medaily a vyjadruje sa k návrhom právnych predpisov.

S cieľom priblížiť výkon štátnej správy k občanom má Puncový úrad zriadené pobočky v Trenčíne a v Košiciach a expozitúru v Leviciach

Základnými organizačnými stupňami riadenia a rozhodovania sú odbory, oddelenia a pobočky. Zabezpečujú ucelené odborné činnosti pod vedením príslušného vedúceho organizačného stupňa riadenia, ktorý zodpovedá za činnosť riaditeľovi úradu. Expozitúra

a oddelenia sú v zmysle organizačného poriadku nižším stupňom riadenia a zabezpečujú výkon užšieho rozsahu špecifických odborných činností v stanovenom rozsahu. Sú podriadené vedúcemu odboru puncovej kontroly a riaditeľovi Puncového úradu.

Poslanie a postavenie Puncového úradu

Poslaním Puncového úradu, ako orgánu štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov, je chrániť oprávnené záujmy tak občanov, ako aj výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. Najstaršie zachované dokumenty svedčia o tom, že oddávna existuje snaha o zabezpečenie kontroly výroby a predaja výrobkov z drahých kovov. Spočiatku bola kontrola zliatin drahých kovov vykonávaná iba u mincí. Až v 15. storočí, keď sa výrobky z drahých kovov stávali majetkom širších spoločenských vrstiev, začalo sa s ich označovaním. Pôvodne označoval výrobky z drahých kovov iba ich výrobca, neskôr bolo označovanie zverené cechom až nakoniec prevzal na seba túto úlohu štát, najskôr prostredníctvom štátnej mincovne a pozdnejšie zriadením puncových úradov.

Prvý Puncový úrad na území Rakúsko – Uhorskej monarchie bol zriadený v roku 1783 vo Viedni. Potom boli postupne zriaďované aj ďalšie puncové úrady. Pre Hlavný puncový úrad pre Uhorsko v Budapešti, skúšanie a označovanie na Slovensku zabezpečovali filiálky v Bratislave, Košiciach, Levoči, Novej Bani, Prešove a Banskej Štiavnici. Po rozpade Rakúsko–Uhorskej monarchie a vzniku ČSR bola Bratislavská puncovňa podriadená Puncovému úradu v Prahe. Až Uznesením vlády SSR č.347/69 zo dňa 26.11.1969 bola ustanovená Štátna skúšobňa pre drahé kovy na Slovensku so sídlom v Bratislave ako samostatný orgán s územnou pôsobnosťou pre Slovensko.

Tak ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2003, plnil Puncový úrad úlohy, ktoré pre neho vyplývajú zo zákona č.539/1992 Zb. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon) a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Ide o tieto úlohy:

- vykonávať puncovú kontrolu a s ňou súvisiace činnosti,
- vykonávať puncovú inšpekciu u výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi,
- overovať a inak zisťovať rýdzosť výrobkov alebo vecí z drahých kovov,
- nakladať s tovarom, ktorý štát nadobudol podľa osobitných predpisov alebo medzinárodných zmlúv,
- viesť zoznam registrovaných zliatin,
- prideľovať a zrušovať výrobné značky výrobcovi tuzemského tovaru,
- vydávať a odnímať osvedčenia o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti výrobcovi zliatin drahých kovov,
- overovať na žiadosť rýdzosť lístkového zlata alebo striebra,
- vyjadrovať sa k návrhom slovenských technických noriem v oblasti skúšania a analytickej chémie drahých kovov,
- ukladať pokuty v prípadoch ustanovených puncovým zákonom,
- vykonávať na vyžiadanie expertnú činnosť v odbore puncovníctva, skúšania a analytickej chémie drahých kovov,
- plniť ďalšie úlohy vyplývajúce z puncového zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Okrem toho plní Puncový úrad úlohy vo vzťahu k štátnemu rozpočtu, úlohy spojené so správou majetku štátu, úlohy na úseku kontrolnej činnosti, na úseku civilnej ochrany, medzinárodnej spolupráce, spolupráce s inými orgánmi štátnej správy a iné.

Od 1. marca 2004 sa bude Puncový úrad riadiť pri svojej činnosti novým puncovým zákonom č.10/2004 Z.z. a vykonávacími predpismi. Novým puncovým zákonom boli Puncovému úradu uložené ďalšie úlohy, ktoré bude musieť uviesť do praxe.

Organizačná štruktúra, činnosť a pôsobnosť Puncového úradu je obdobná ako vo vyspelých európskych štátoch a konkrétne postupy skúšania, vyhľadávania a hodnotenia zodpovedajú formám a metódam kontroly rýdzosti drahých kovov používaným vo svete.

Puncový úrad je členom Asociácie európskych puncových úradov (Association of European Assay Offices) a pozorovateľom v Konvencii pre skúšanie a označovanie tovaru z drahých kovov (Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals). Puncový úrad SR sa aktívne zapája do práce týchto organizácií a pravidelne sa zúčastňuje na ich zasadaniach.

Puncový úrad zastupuje Slovenskú republiku na zasadaniach Puncových úradov krajín V 4. Cieľom zasadnutí je koordinácia činnosti uvedených úradov, zvlášť otázky spojené s činnosťou úradov po pripojení ku krajín k Európskej únii.

V rámci Puncovej rady sa zamestnanci českého a slovenského Puncového úradu zúčastňujú pravidelných stretnutí, na ktorých koordinujú svoj postup v rámci existujúcej puncovej únie. V roku 2003 prebehli obzvlášť dôležité rokovania ohľadom koordinácie zmien v puncových zákonoch obidvoch krajín.

Strednodobý výhľad organizácie

V druhom polroku 2003 sa Puncový úrad aktívne zúčastnil jednaní o európskej „Direktíve o drahých kovov“ v Bruseli, ktorú predložilo na rokovací stôl talianske predsedníctvo. Vďaka efektívnej spolupráci s pracovníkmi zainteresovaných útvarov Ministerstva hospodárstva a stálym zástupcom SR pri Európskej únii bolo stanovisko SR k jednotlivým jednaniam formulované tak, že hájilo záujmy tak tuzemských výrobcov, ako aj spotrebiteľskej verejnosti a v neposlednom rade aj tradíciu slovenského puncovníctva. Spoločným úsilím pristupujúcich krajín, najmä krajín V4 a krajín Európskej únie so zavedeným puncovníctvom nedošlo počas talianskeho predsedníctva k zhode na obsahu textu Direktívy, pretože tento krajinám s povinným puncovníctvom nevyhovoval a v ďalšom období si jednotlivé krajiny ponechávajú v súčasnom období platný systém kontroly obsahu drahých kovov v klenotníckom tovare. To znamená, že v SR pokračuje aj v nasledujúcom období systém povinného označovania tovaru z drahých kovov a to tak domácej výroby ako aj tovaru z krajín Európskej únie s nepovinným puncovníctvom a dovozov z tretích krajín.

Jednou z hlavných úloh Puncového úradu v nasledujúcom období bude zaviesť do praxe nový puncový zákon, ktorý bol prijatý NR SR na konci roka 2003. Celý rad zmien, ktoré boli zapracované do nového puncového zákona, vyplynul zo skúseností z jedenásťročnej praxe pri uplatňovaní doterajšej právnej úpravy. Okrem toho nový puncový zákon zároveň reaguje na pripravovaný vstup Slovenskej republiky do Európskej únie. Najvýznamnejšou zmenou oproti

doterajšej právnej úprave je zavedenie nulovej negatívnej tolerancie, čím sa Puncový úrad zaradi medzi vyspelé európske puncové systémy, ktoré nepripúšťajú zápornú odchýlku od zákonnej rýdzosti, ktorá je garantovaná puncovou značkou. Doterajší puncový zákon takúto odchýlku umožňoval, aj keď na jej poskytnutie nebol právny nárok a rozhodnutie sa ponechávalo na úvahu Puncového úradu. Zrušenie remédia je nevyhnutný krok k harmonizácii slovenského puncového práva s právom vyspelých európskych krajín.

Zavedením nulovej nenatívnej tolerancie sa ťažisko práce puncovej kontroly presunie do chemického laboratória. Bude treba hľadať nové vhodné metódy a pracovné postupy a vybaviť laboratória modernejšou laboratórnou technikou. K úspešnému zvládnutiu tejto úlohy bude potrebné využiť poznatky a skúseností puncových úradov vyspelých európskych krajín.

Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie bude pred nové úlohy postavená aj puncová inšpekcia. V krátkom čase bude musieť zvládnuť rozpoznanie a posudzovanie pravosti puncových značiek krajín Európskej únie s nezávislým puncovníctvom. To bude klásť zvýšené nároky na inšpektorov.

V oblasti materiálového a technického vybavenia Puncového úradu došlo v poslednom období k značnému zlepšeniu. Puncový úrad vybuďoval priestorné a účelne vybavené pracovisko v Trenčíne a v nasledujúcom roku sa chce uchádzať o akreditáciu niektorých svojich činností, aj keď k tomu nie je nútený právnymi normami platnými v SR ani predpismi Európskej únie. Akreditácia so sebou nesie väčšiu akceptovateľnosť úradu a medzinárodné uznanie. Proces akreditácie núti žiadateľa konfrontovať vlastné zavedené postupy so stavom poznania a techniky. Puncový úrad hodlá v prvom rade akreditovať základné činnosti, a to „stanovenie drahých kovov kupelačnou metódou“ a „stanovenie striebra potenciometrickou titráciou“. V strednodobom výhľade Puncový úrad počíta s akreditáciou „posudzovania pravosti puncových značiek“. Z hľadiska približovania k štandardám EÚ je potrebné zlepšiť vybavenie všetkých laboratórií modernou prístrojovou technikou a zosúladiť stav nášho poznania s postupmi a technikou v medzinárodnom meradle. V oblasti spracovania údajov je potrebné zabezpečiť nový software pracujúci v prostredí Windows. V oblasti puncovej kontroly je potrebné nahradiť staré X – testy novými s vyššou presnosťou merania a zabezpečiť pre ne vhodné štandardy. Aspoň jedno pracovisko vybaviť technickým zariadením na rozklad vzoriek (autokláv na stanovenie platiny).

Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie bude musieť SR zaviesť do praxe systém certifikácie surových diamantov tzv. „Kimberlejský systém certifikácie“ t.j. ustanoviť zákonné podmienky dovozu, vývozu, tranzitu a nakladania so surovými diamantmi, ich certifikáciu, vedenie evidencie a kontroly. Pretože puncovníctvo má veľmi blízko k práci s diamantmi a v medzinárodných normalizačných organizáciách je začlenené do spoločných technických komisií, má Puncový úrad ambície zabezpečovať systém certifikácie surových diamantov a iných drahých kameňov. Puncový úrad je po personálnej stránke schopný takúto činnosť zabezpečiť s minimálnymi nákladmi, ktoré budú potrebné iba na technické vybavenie.

Činnosť organizácie

Puncový úrad SR plní úlohy, ktoré pre neho vyplývajú zo zákona NR SR č.125/1993 Z.z., zákona č.539/1992 Zb. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon), vyhlášky

č.540/1992 Zb., ktorou sa puncový zákon vykonáva a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Nosnou činnosťou Puncového úradu je výkon puncovej kontroly a výkon puncovej inšpekcie.

Puncová kontrola

Hlavným cieľom puncovej kontroly je ochrana oprávnených spotrebiteľských záujmov.

Puncová kontrola spočíva v zistení a overení rýdzosti a predpísaného stavu tovaru. Výsledkom puncovej kontroly je úradne označenie tovaru puncovou značkou príslušnej zákonnej rýdzosti alebo iným spôsobom ustanoveným puncovým zákonom, alebo jeho rozbitie.

Povinnej puncovej kontrole podlieha tuzemský a cudzí tovar určený na obchodovanie v tuzemsku, starý tovar, ktorý neprešiel povinnou puncovou kontrolou v minulosti, ak má byť predmetom obchodovania a opravený tovar, pôvodne označený, ak sa pri oprave puncová značka poškodí alebo odstráni. Ostatný starý tovar možno predložiť na puncovú kontrolu.

Povinnej puncovej kontrole nepodlieha tovar smaltom úplne potiahnutý, tovar, pri ktorom má hmotnosť drahého kovu vzhľadom na hmotnosť ostatných použitých materiálov podradný význam, tovar s veľmi nízkou hmotnosťou neprevyšujúcou u zlata 0,5 g a u striebra 1 g, cudzí tovar prepustený v colnom konaní do režimu s podmieneným oslobodením tovaru od dovozného cla alebo režimu s ekonomickým účinkom, tuzemský tovar určený na prepustenie do režimu vývoz, starožitný tovar uvedený vo vyhláske č.540/1992 Zb. a slovenské a zahraničné mince

Hlavnými užívateľmi služieb Puncového úradu sú fyzické a právnické osoby, ktoré vyrábajú, predávajú alebo inak uvádzajú na trh výrobky z drahých kovov. Pravidelne, najmenej jedenkrát týždenne, využíva služby úradu **cca 450 tuzemských klenotníckych výrobcov** a približne jeden až dva krát za mesiac **približne 50 dovozcov**. Ďalších približne **120 subjektov** využíva služby úradu sporadicky. Okrem toho poskytuje Puncový úrad ako jediný v tejto oblasti služby občanom. V priebehu roka 2003 predložilo na puncovú kontrolu starý tovar **viac ako tisíc občanov**.

V prípade tovaru, ktorý je vyrobený z registrovanej klenotníckej zliatiny, sa skúška rýdzosti vykonáva nedeštruktívnym spôsobom na skúšobnom kameni alebo pomocou X - testu. Ak nie je uvedená skúška preukazná, vykoná sa skúška rýdzosti chemicky. Chemická skúška rýdzosti sa vykoná vždy, ak je tuzemský alebo cudzí tovar vyrobený z neregistrovanej zliatiny.

V priebehu roka 2003 bolo na puncovú kontrolu predložené celkom **1 695 138 ks klenotníckeho tovaru** z drahých kovov o celkovej hmotnosti niečo **nad 7 000 tisíc kg**, z toho:

- 29 ks platinového tovaru o celkovej hmotnosti 160,55 g,
- 779 207 ks zlatého klenotníckeho tovaru o celkovej hmotnosti 1 913 430 g,
- 915 902 ks strieborného klenotníckeho tovaru s celkovou hmotnosťou 5 087 141 g.

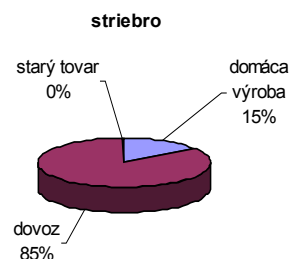
Okrem toho puncová kontrola vykonala **1731 chemických skúšok**, **3 293 skúšok na skúšobnom kameni** a pretavila takmer **8 kg zlata a okolo 5 kg striebra**. Podiel jednotlivých pracovísk Puncového úradu na celkových výkonoch je uvedený v tabuľke.

Rok 2003		Skúšanie a označovanie tovaru			Skúšky materiálu		Tavenie	
		Platina	Zlato	Striebro	chemické	na kameni	zlato	striebro
PÚ SR	ks	29	779 207	915 902	1731	3293	-	-
Celkom	hmotnosť v g	160,55	1 913 430	5 087 141	-	-	7 964	4 900
z toho:								
OPK	ks	8	224 657	213 079	840	377	-	-
Bratislava	hmotnosť v g	40,8	554 259	1 333 275	-	-	6 503	4 023
Pobočka	ks	21	314 587	385 246	549	298	-	-
Trenčín	hmotnosť v g	119,4	736 471	2 458 964	-	-	448	544
Pobočka	ks	0	132 532	217 612	344	2521	-	-
Košice	hmotnosť v g	0	395 912	999 136	-	-	1 013	333
Expozitúra	ks	0	107 431	99 965	0	95	-	-
Levice	hmotnosť v g	0	226 788	295 766	-	-	0	0

Puncovú kontrolu zabezpečuje spolu 18 zamestnancov včítane vedúcich. V roku 2003 pripadlo na jedného zamestnanca vyskúšať a označiť puncovou značkou **94 174 ks klenotníckeho tovaru**. Skúšanie a označovanie tovaru zaberá cca 80% pracovného času výkonných zamestnancov puncovej kontroly. Zvyšný čas je venovaný skúškam materiálov, ktoré nepodliehajú povinnému puncovaniu, vedeniu administratívnej agendy, prípravným prácam, odvodu tržieb a plneniu ďalších úloh nevyhnutných pre zabezpečenie chodu prevádzky.

Domáca produkcia sa podieľa na trhu so zlatým klenotníckym tovarom 55%. 42% zlatého klenotníckeho tovaru sa na náš trh dováža zo zahraničia. Zvyšok pripadá na starý tovar. Podiel domácej produkcie na trhu so strieborným klenotníckym tovarom je iba 15% a až 85% sa pokrýva dovozom. Množstvá predloženého zlatého klenotníckeho tovaru a podiel na trhu je zrejмый z tabuľky a grafov.

Rok 2003	zlato		striebro	
	Kg	ks	kg	ks
domáca výroba	1 053	462 817	744	114 716
Dovoz	808	305 533	4 333	799 611
starý tovar	52	10 857	10	1 575
celkom	1 913	779207	5087	915902

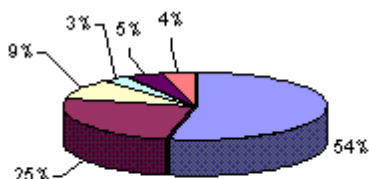

Najväčší podiel na dovoze zlatého klenotníckeho tovaru má Taliansko, nasleduje Turecko, Nemecko, Rakúsko a Izrael. Z Talianska bolo dovezené aj najviac strieborného klenotníckeho

tovaru, po ňom nasleduje Thajsko, Turecko, Poľsko a Nemecko. Množstvá zlatých a strieborných klenotníckych výrobkov dovezených z jednotlivých krajín a podiel týchto krajín na našom trhu je zrejmý z tabuľky a grafu.

Rok 2003	Zlato	
Krajina	kg	Ks
Taliansko	543	201 830
Turecko	157	49 628
Nemecko	18	12 136
Rakúsko	20	8 037
Izrael	14	8 486
Ostatní	56	25 416
celkom	808	305 533

Rok 2003	striebro	
Krajina	kg	ks
Taliansko	2 311	315 627
Thajsko	1 102	273 395
Turecko	405	87 604
Česká republika	139	25 626
Poľsko	199	52 150
Ostatní	178	45 209
celkom	4 334	799 611

■ Taliansko ■ Thajsko ■ Turecko ■ Česká republika ■ Poľsko ■ Ostatní

V klenotníckom tovare predloženom na puncovú kontrolu v roku 2003 bol zistený aj tovar, ktorý nemal predpísaný stav alebo rýdzosť. Najčastejšie išlo o:

- zlatý tovar nižšej ako najnižšej zákonnej rýdzosti,
- strieborný tovar nižšej ako deklarovanej rýdzosti,
- povrchovú úpravu strieborného tovaru niklom,
- klamlivé označenie tovaru (napr. zlatý tovar označený rýdzostným číslom 925 a strieborný tovar označený rýdzostným číslom 585),
- zleštenú výrobnú značku alebo tovar neoznačený výrobnou značkou,
- nedovolenú kombináciu drahého kovu s obyčajným kovom a iné drobné nedostatky.

Špecifikácia a množstvo chybného tovaru je uvedená v tabuľke.

Špecifikácia chybného tovaru	OPK Bratislava	pobočka Trenčín	pobočka Košice	PÚ SR celkom
Au tovar nižšej ako najnižšej zákonnej rýdzosti	98	24	139	261
Tovar s nižšou ako deklarovanou rýdzosťou	0	0	70	70
Tovar s vyššou ako deklarovanou rýdzosťou	0	36	0	36
Tovar povrchovo upravený Ni	180	472	2 098	2 750
Predložený tovar už opuncovaný	0	50	0	50
Predložený tovar nekompletný	0	178	0	178
Nedovolená kombinácia - obyčajný kov drahý kov	0	36	0	36
Predložený tovar neoznačený výrobnou značkou	12	106	54	172
Klamlivé označenie rýdzostným číslom	0	0	440	440
Chybný tovar celkom	290	902	2 801	3 993

Postup pri nakladaní s chybným tovarom upravuje puncový zákon. Tovar s nižšou ako najnižšou zákonnou rýdzosťou, tovar upravený niklom a tovar kombinovaný s obyčajným kovom bol rozbitý alebo vyvezený predkladateľom po zložení peňažnej zábezpeky mimo územia SR a ČR. Klamlivé označenie bolo z tovaru odstránené. Tovar neoznačený výrobnou značkou alebo zleštenou výrobnou značkou bol vrátený predkladateľm na označenie.

Osobitná pozornosť je venovaná kontrole obsahu niklu v bielych klenotníckych zliatinách. V zmysle vyhlášky MH SR č.67/2002 Z.z. patrí nikel a jeho zlúčeniny medzi látky, ktorých uvedenie na trh je obmedzené alebo zakázané. Puncový úrad tak významnou mierou prispieva k ochrane zdravia spotrebiteľov.

Okrem toho boli puncovou kontrolou zachytené švajčiarske značkové hodinky vyhotovené zo zliatiny obecného kovu označené zrejme falošnou švajčiarskou puncovou značkou a tri retiazkové náhrdelníky, ktorých konce boli vyhotovené zo 14 karátovej zlatej klenotníckej zliatiny a prostredná časť z pozlátenej striebornej klenotníckej zliatiny.

Dôsledným a kvalitným výkonom puncovej kontroly zabezpečuje Puncový úrad ochranu oprávnených spotrebiteľských záujmov.

Puncová kontrola medailí podľa osobitného režimu

Puncová kontrola medailí sa vykonáva podľa osobitného režimu. Pretože puncová značka je umiestnená v razidle, kontroluje sa každá emisia chemickou analýzou dopredu zaslaných vzoriek. Razidlo je po ukončení razby komisionálne demonetizované za účasti zástupcov Puncového úradu. Kvalita vyrazenej puncovej značky sa posudzuje na kontrolnej vzorke. Puncový úrad vedie kompletnú dokumentáciu o kontrole razby medailí podľa osobitného režimu.

V roku 2003 bolo vyhotovených 124 protokolov o kontrole medailí podľa osobitného režimu, čo predstavuje 7 883 ks Ag medailí a 6621 ks Au medailí rôznych rýdzosti – 999/1000 Au aj Ag, 986/1000 Au, 925/1000 Ag, 750/1000 Au a 585/1000 Au. Celkom bolo vykonaných 55 chemických analýz na zistenie obsahu striebra titračnou metódou a 60 chemických analýz na zistenie obsahu zlata kupelačnou metódou.

Puncová inšpekcia

Puncová inšpekcia je vykonávaná v súlade s ustanovením § 4 písm. b/ zákona NR SR č. 125/93 Z. z. Práva a povinnosti puncovej inšpekcie sú vymedzené ustanoveniami §§ 41 až 45 puncového zákona. V zmysle týchto ustanovení je pri výkone puncovej inšpekcie u výrobcov a obchodníkov hlavný dôraz kladený najmä na to:

- či tovar ponúkaný na predaj alebo za tým účelom skladovaný neunikol puncovej kontrole a či je označený rýdzostným číslom, pokiaľ tak zákon ustanovuje,
- či rýdzosť a zloženie klenotníckych zliatin zodpovedá platným normám,
- či kontrolované subjekty dodržiavajú ostatné povinnosti ustanovené puncovým zákonom.

Výkon puncovej inšpekcie zabezpečuje Odbor puncovej inšpekcie Bratislava (ďalej len „OPI“) a ním riadené oddelenie puncovej inšpekcie na pobočke v Košiciach. Puncová

inšpekciu vykonávajú dve inšpekčné dvojice. Sú vytvorené aj ďalšie dve záložné dvojice zo zamestnancov puncovej kontroly. Tretiu záložnú dvojicu tvorí vedúca OPI a vedúca referátu vnútornej kontroly.

Puncová inšpekcia je vykonávaná v súlade s harmonogramom inšpekčnej činnosti a na základe písomného poverenia riaditeľa alebo ním poverenej osoby, ktorým sú inšpektori povinní sa preukázať pri zahájení puncovej inšpekcie. Inšpektori sa preukazujú aj služobným preukazom a v prípade vyžiadania zo strany kontrolovaného subjektu aj občianskym preukazom.

Inšpektori sú pri výkone puncovej inšpekcie oprávnení:

- vstupovať do všetkých výrobných, skladovacích a obchodných priestorov kontrolovaného subjektu,
- nazeráť do evidencie vedenej kontrolovaným subjektom podľa tohto zákona alebo do evidencie vedenej podľa iného právneho predpisu, pokiaľ súvisí s činnosťou kontrolovaného subjektu podľa puncového zákona,
- vykonávať skúšku rýdzosti tovaru a klenotníckych zliatin vrátane odberu vzoriek,
- tovar, ktorý v rozpore s puncovým zákonom nebol predložený na puncovú kontrolu, odobrať za účelom jej vykonania alebo tento tovar zabezpečiť proti neoprávnenej manipulácii a uložiť kontrolovanému subjektu lehotu na jeho predloženie puncovému úradu na vykonanie puncovej kontroly.

N rok 2003 bolo naplánovaných 180 inšpekcií, z toho 100 adresných a 80 špecificky neurčených, ktoré boli vyberané na základe sťažnosti, podnetov puncovej kontroly a náhodným výberom. Zvýšená pozornosť pri zostavovaní plánu inšpekcií bola venovaná záložniam, pretože iba malé percento z nich predkladá tovar na puncovú kontrolu a prevádzkam, kde boli v predchádzajúcich rokoch zistené nedostatky závažnejšieho charakteru.

Potešiteľným poznatkom je skutočnosť, že klesá počet prípadov závažnejšieho porušovania puncového zákona. Najčastejším priestupkom v maloobchodných predajniach klenotníckeho tovaru z drahých kovov v roku 2003 bolo:

- nesplnenie ohlasovacej povinnosti v stanovenej lehote,
- nevybavenie predajne určeným meradlom alebo používanie meradla bez úradného overenia,
- vydávanie nákupných dokladov bez príslušných náležitostí,

Rovnako, ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2003 boli vo väčšine predajni zaistené menšie množstvá nepuncovaného klenotníckeho tovaru, v prevážnej miere z dovozu. Domnievame sa, že tento tovar prechádza hranice spolu s legálne dovážaným tovarom. Vzhľadom na charakter tovaru z drahých kovov colné orgány nie sú schopné zabrániť nelegálnym dovozom menších množstiev.

Menej priaznivá situácia bola zisťovaná v oblasti predaja starého zlatého klenotníckeho tovaru, hlavne v záložniach. V mnohých prípadoch bol starý tovar ponúkaný na predaj bez označenia puncovými značkami, či už z nevedomosti alebo z iných, najmä finančných dôvodov. Aj preto bola puncová inšpekcia v roku 2003 zameraná na tieto prevádzky.

Dôsledným výkonom puncovej inšpekcie v predchádzajúcich rokoch sa podarilo stiahnuť z trhu prakticky všetok nový klenotnícky tovar označený falošnými puncovými značkami. Túto skutočnosť potvrdzuje fakt, že v roku 2003 nebol zistený ani jeden klenotnícky výrobok označený falošnou puncovou značkou. Vybavenie puncovej inšpekcie modernou prenosnou počítačovou technikou na overovanie pravosti puncovej značky odrádza prípadných potenciálnych falšovateľov. Pravá puncová značka je nielen zárukou rýdzosti, ale zároveň potvrdzuje legálny pôvod tovaru.

V letných mesiacoch roka 2003 bolo pomocou nastrčených osôb založené v záložniach po celom Slovensku, ako aj v Českej republike, väčšie množstvo ťažkých náramkov, náhrdelníkov a retiazok vyhotovených z ušľachtilej ocele so zlatými ozdôbkami znázornené na obrázku.

Prevažná väčšina týchto výrobkov bola označená falošnou puncovou značkou na zlatý klenotnícky tovar o rýdzosti 585/1000, falošnou výrobnou značkou drobného českého výrobcu a rýdzostným číslom (pozri obrázky). Tieto osoby zneužili nedostatočnú odbornú prípravosť zamestnancov záložní pokiaľ ide o skúšku bielych zliatin na skúšobnom kameni, pri ktorej sa ušľachtilá oceľ chová obdobne ako biela zlatá klenotnícka zliatina.

Falošná puncová značka

Falošná výrobná značka

Falošná výrobná značka

Vďaka dobrej a úzkej spolupráci s prevádzkovateľmi záložní s celoslovenskou pôsobnosťou sa podarilo zachytiť tento tovar ešte počas trvania záložnej doby. Puncový úrad prijal okamžité opatrenia, aby sa uvedený tovar po uplynutí záložnej doby nedostal do maloobchodnej siete. Puncová inšpekcia navštívila množstvo drobných záložní, ktoré upozornila na tento problém. Okrem toho Puncový úrad varoval odbornú aj laickú verejnosť prostredníctvom rozhlasu a tlače, čím výraznou mierou prispel k ochrane spotrebiteľských záujmov.

V tejto súvislosti podal Puncový úrad trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a za falšovanie puncovej značky na Obvodnom oddelení Košice – Staré mesto, ktoré prípad odstúpilo kriminálnej polícii. Trestné oznámenie bolo doložené kompletnou dokumentáciou tak tovaru, ako aj vyrazených falošných puncových značiek.

Výsledkom puncovej inšpekcie je „záznam o kontrole“, ak nebolo zistené porušenie puncového zákona. Ak je inšpekciou zistené porušenie zákona, je výsledkom inšpekcie „protokol o kontrole“. O prerokovaní protokolu vypracujú inšpektori „zápisnicu“, v ktorej uložia kontrolovanej osobe prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin a predložiť správu o ich splnení. S výsledkom inšpekcie je kontrolovaná osoba oboznámená bez zbytočných priet'ahov.

Porušenie ustanovení puncového zákona je sankcionované. Pre konanie podľa puncového zákona platia všeobecné predpisy o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v puncovom zákone. V roku 2003 bolo začatých 52 správnych konaní, väčšinou za drobné porušenia puncového zákona, pri ktorých boli uložené pokuty v celkovej výške 280 000 Sk.

Spolupráca s ostatnými orgánmi štátnej správy

V priebehu roka 2003 nadviazal Puncový úrad úzku spoluprácu s Colným úradom SR, ktorej hlavným cieľom bolo odhaliť podnikateľské aj nepodnikateľské subjekty, ktoré dovážajú klenotnícky tovar z drahých kovov a tento nepredkladajú na puncovú kontrolu. Vzájomným porovnaním databázy Colného a Puncového úradu bolo zistené niekoľko desiatok dovozov, ktoré neprešli puncovou kontrolou. V súčasnom období sú tieto prípady v štádiu riešenia.

Účelom uvedeného snaženia bolo potláčanie nekalej konkurencie na trhu s klenotníckym tovarom a v neposlednom rade aj väčší príjem do štátneho rozpočtu plynúci z puncových poplatkov.

Puncový úrad spolupracuje so živnostenskými úradmi v prípadoch, keď puncová inšpekcia odhalí podnikanie v oblasti drahých kovov bez živnostenského oprávnenia. V roku 2003 bol zistený jeden prípad neoprávneného podnikania, ktorý bol oznámený príslušnému živnostenskému úradu. Na podnet Puncového úradu boli vykonané spoločné inšpekcie so Živnostenským odborom Okresného úradu Bratislava IV. Okrem kontroly dodržiavania puncového a živnostenského zákona bol dôraz kladený aj na kontrolu nadobúdacích dokladov na ponúkaný tovar s cieľom chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov a zamedziť colným a daňovým únikom. Pri kontrolách v prevádzkárňach 4. bratislavského obvodu neboli zistené závažnejšie nedostatky.

Puncový úrad mnoho rokov aktívne spolupracuje so Slovenskou obchodnou inšpekciou. V roku 2003 bol vykonaný celý rad spoločných inšpekcí v predajniach klenotníckeho tovaru na Obchodnej ulici v Bratislave a v mnohých bratislavských záložniach.

Spolupráca so stavovskými organizáciami podnikateľskými subjektami

Puncový úrad spolupracuje so stavovskými organizáciami „Asociáciou zlatníkov Slovenska“ a „Cechom zlatníkov Bratislavy a okolia“. Puncový úrad konzultuje s týmito

organizáciami situáciu v oblasti klenotníckej výroby a analyzuje predpokladaný vývoj. V roku 2003 sprostredkoval Puncový úrad rokovanie Cechu zlatníkov Bratislavy a okolia s príslušným odborom Ministerstva hospodárstva SR ohľadom možnosti čerpania finančných prostriedkov na rozvoj domácej klenotníckej výroby s prístupových fondov. S uvedenými organizáciami boli konzultované niektoré zmeny v návrhu nového puncového zákona, najmä pokiaľ ide o stanovenie hmotnostného limitu u striebra, zmeny v sadzobníku poplatkov a iné bezprostredne sa dotýkajúce klenotníckej výroby.

Puncový úrad úzko spolupracuje pri odhaľovaní falošných puncových značiek na starom klenotníckom tovare s najväčším slovenským prevádzkovateľom záložní a postupne tento tovar sťahuje z trhu. Uvedený tovar bol nakúpený občanmi v maloobchodných predajniach klenotníckeho tovaru v predchádzajúcich rokoch a prostredníctvom záložní sa opäť dostáva na trh ako starý tovar. Výsledkom tejto spolupráce v roku 2003 bolo odhalenie 95 kusov zlatého klenotníckeho tovaru označeného falošnými puncovými značkami. Aktívnou osvetovou činnosťou sa puncová inšpekcia snaží zapojiť do tohto procesu aj iné záložne.

Ďalšie činnosti

Puncový úrad vykonáva ďalšie činnosti uložené puncovým zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Medzi ďalšie činnosti vykonávané Puncovým úradom v zmysle vyššie citovaných právnych noriem patria:

Pridel'ovanie a zrušovanie výrobnéj značky

V súlade s ustanovením § 46 Puncový úrad pridel'uje a zrušuje výrobné značky výrobcom tuzemského klenotníckeho tovaru. V roku 2003 bolo vydaných 27 rozhodnutí v správnom konaní o pridelení výrobnéj značky a 5 rozhodnutí v správnom konaní o zrušení pridelenéj výrobnéj značky.

Vedenie registra klenotníckych zliatin

Puncový úrad vedie register klenotníckych zliatin v súlade s ustanovením § 49 puncového zákona. V priebehu roka 2003 bolo do registra zapísaných 11 nových klenotníckych zliatin, z toho 9 zlatých a 2 strieborné. Celkom je v registri zapísaných 65 druhov klenotníckych zliatin.

Vydávanie osvedčení o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti

V zmysle § 48 puncového zákona a prílohy č.2 živnostenského zákona vydáva Puncový úrad na základe žiadosti uchádzača o prevádzkovanie živnosti „zlievanie drahých kovov“ osvedčenie o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti po preskúmaní spoľahlivosti výsledkov chemických analýz a po preverke technologickej úrovne výroby. Doposiaľ bolo osvedčenie vydané 8 podnikateľským subjektom. Spoľahlivosť výsledkov chemických skúšok Puncový úrad pravidelne overuje formou kruhových analýz zaslaných vzoriek, ako aj odberom vzoriek z polotovarov vyrábaných jednotlivými subjektami a následnou kontrolou ich rýdzosti vo vlastných laboratóriách.

Kontrola nad razbou slovenských mincí

V zmysle § 30 puncového zákona vykonáva Puncový úrad kontrolu nad razbou pamätných slovenských mincí. V roku 2003 boli NBS vydané štyri emisie pamätných strieborných mincí. V súlade s puncovým zákonom boli vzorky z razby každej partie pred ich odovzdaním NBS predložené výrobcom na kontrolu rýdzosti. Celkom boli kontrolované vzorky z 25 partií.

Zoznam výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi

Puncový úrad vedie evidenciu výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. Ku koncu roka 2003 bolo v evidencii Puncového úradu zaevidovaných 2 422 právnických a fyzických osôb podnikajúcich v oblasti drahých kovov. Z uvedeného počtu je 369 subjektov nečinných t.j. sú zrušené alebo činnosť v oblasti drahých kovov pozastavili.

V roku 2003 písomne ohlásilo zahájenie činnosti v oblasti drahých kovov 135 fyzických osôb a 23 právnických osôb. Prevážna väčšina týchto osôb zahájila podnikanie v oblasti maloobchodného predaja klenotníckych výrobkov (65 nových prevádzkarní) a záložniarstva (60 nových prevádzkarní). 23 fyzických osôb ohlásilo zahájenie klenotníckej výroby.

V rovnakom období ohlásilo ukončenie podnikateľskej činnosti v oblasti drahých kovov 34 podnikateľských subjektov.

Účasť na legislatívnom procese

Puncový úrad sa počas celého uplynulého roka, v súčinnosti s Legislatívnym odborom Ministerstva hospodárstva SR, aktívne podieľal na príprave a tvorbe návrhu nového puncového zákona, jeho predložení a prerokovaní v Legislatívnej rade vlády a v troch parlamentných výboroch. Výsledkom tohto snaženia bolo schválenie predloženého návrhu puncového zákona v Národnej rade SR koncom roka. Legislatívny proces pokračuje ďalej prípravou vykonávacích predpisov k schválenému puncovému zákonu. Návrhy vykonávacích predpisov sú v súčasnom období postúpené na medzirezortné pripomienkové konanie.

Príprava skúšobných kyselín

Puncový úrad zabezpečuje servis pre podnikateľské subjekty podnikajúce v oblasti drahých kovov tým, že pre nich pripravuje skúšobné kyseliny na skúšanie drahých kovov na skúšobnom kameni. V roku 2003 bolo predaných 21 390 ml skúšobných kyselín.

Puncový úrad plní ďalšie úlohy vyplývajúce z puncového zákona a iných právnych predpisov

Rozpočet Puncového úradu

Puncový úrad je rozpočtovou organizáciou napojenou na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva hospodárstva SR. Záväzné limity príjmovej a výdavkovej stránky rozpočtu boli rozpísané listom MH SR č.56/2003-900 zo dňa 20.01.2003 a upravené listom č.3236/2003-500 zo dňa 15.12.2003 a sú uvedené tabuľkovom prehľade:

-14-

I. PRÍJMY spolu.	22 700 tis. Sk
v tom Nedaňové príjmy (200)	22 700

	z toho:	administratívne a iné poplatky a platby	22 700
II. VÝDAVKY spolu			
			18 597 tis. Sk
v tom:	A. Bežné výdavky (600)		12 497
	z toho:	mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania (610)	5 580
		poistné a príspevky do fondov (620)	2 120
		tovary a ďalšie služby (630)	4 697
		bežné transfery (640)	100
	B. Kapitalové výdavky (700)		6 100
	z toho:	obstarania kapitálových aktív	6 100

Ako je vidieť z tabuľky, na rok 2003 mal Puncový úrad predpísané príjmy vo výške 22 700 tisíc korún a výdavky vo výške 18 597 tisíc korún.

Príjmy Puncového úradu

Hlavným zdrojom príjmov Puncového úradu sú poplatky za úkony puncovej kontroly. Výška poplatkov je upravená vyhláškou MF SR č. 136/1993 Z. z. o puncových poplatkoch, v znení vyhl.č.215/1999 Z. z.

Ďalším zdrojom príjmov puncového úradu sú pokuty udelené Puncovým úradom za porušovanie puncového zákona.

Ostatné príjmy Puncového úradu tvoria úroky, poistné plnenia a príjem z plnenia kapitálových aktív. Všetky príjmy Puncového úradu sú príjmom štátneho rozpočtu.

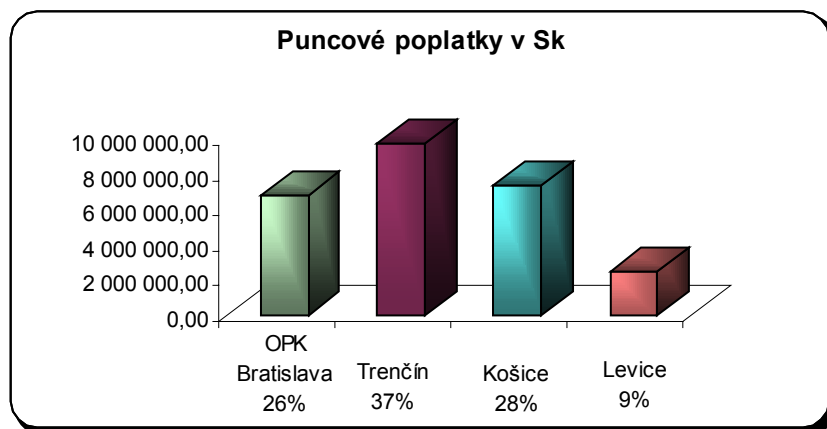
Puncový úrad vyberá správne poplatky vo forme kolokových známok za pridelenie a zrušenie výrobnéj značky, za overenie pravosti puncovej značky, za registráciu klenotníckych zliatin a za vydanie osvedčenia o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti. Prehľad príjmov je uvedený v tabuľke.

Rok 2003	Puncové poplatky	Zaplatené pokuty	Ostatné príjmy	Správne poplatky	Príjmy celkom	Plánované príjmy	Prekročenie plán.príjmov
V tis, Sk	26 572	674	47	10	27 303	22 700	4 603
%	97,32	2,47	0,17	0,04	100,00	-	20,28

Rozbor príjmovej časti rozpočtu.

Položka 221 Puncové poplatky – puncové poplatky za rok 2003 predstavujú čiastku vo výške **26 572 tis. Sk**, čo predstavuje plnenie plánovaných príjmov **na 117 %**.

Mierne zníženie príjmov za úkony puncovej kontroly približne o 4,5 % oproti roku 2002 bolo zaznamenané na pobočke v Trenčíne, expozitúre v Leviciach a na ústrednom pracovisku v Bratislave. Naopak na pobočke v Košiciach bol zaznamenaný nárast príjmov oproti roku 2002 o cca 5,5 % vďaka zvýšenému objemu predloženého starého tovaru. Výška príjmov jednotlivých pracovísk a ich podiel na celkových príjmoch je zrejmý z grafu.

Na nižších príjmoch za úkony puncovej kontroly oproti roku 2002 sa podpísala najmä nepriaznivo sa vyvíjajúca situácia v oblasti tuzemskej výroby zlatého klenotníckeho tovaru. Oproti predchádzajúcemu roku predložili tuzemskí výrobcovia na puncovú kontrolu o 162 kg a o 93 933 ks menej zlatého klenotníckeho tovaru, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje pokiaľ ide o hmotnosť pokles o cca 13% a pokiaľ ide o počet kusov pokles o cca 17 %. Výpadok bol čiastočne eliminovaný vyšším dovozom zlatého klenotníckeho tovaru oproti predchádzajúcemu roku o 17 742 ks t.j. cca o 6% pri prakticky rovnakej hmotnosti dovezených šperkov ako v predchádzajúcom roku. Celkovo poklesol objem predloženého zlatého klenotníckeho tovaru o 163 kg a o 76 191 kusov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje cca 8% pokles pokiaľ ide o hmotnosť a cca 9% pokles pokiaľ ide o počet kusov.

Trochu priaznivejšie sa vyvíjala situácia v oblasti predkladania strieborného klenotníckeho tovaru. Oproti roku 2002 bolo predložených na puncovú kontrolu viac o 367 kg strieborného klenotníckeho tovaru, čo predstavuje nárast o cca 8%, avšak pri menšom počte kusov oproti predchádzajúcemu roku o 54 488, čo predstavuje pokles o cca 5,5%.

V porovnaní s rokom 2002 sa zvýšil počet skúšok starého tovaru na skúšobnom kameni o cca 30%.

Položka 222 Pokuty a penále – zaplatené pokuty a penále v roku 2003 predstavujú čiastku **vo výške 674 tis. Sk**, čo je o 314 tis. Sk menej ako v roku 2002. U veľa kontrolovaných subjektov bola inšpekcia vykonaná druhýkrát alebo tretíkrát. Tieto subjekty prijali na základe predchádzajúcich inšpekcií účinné opatrenia, a preto boli v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi puncovou inšpekciou zisťované iba menej závažné porušenia puncového zákona. V roku 2003 nebol puncovou inšpekciou na trhu zaistený ani jeden klenotnícky výrobok označený falošnou puncovou značkou. Domnievame sa, že vybavenie inšpekčných dvojíc prenosnou počítačovou technikou na posudzovanie pravosti vyrazených puncových značiek prináša svoje ovocie. Kontrolované subjekty to odrádza od predaja takéhoto tovaru, pretože je to riskantné a hrozia za to vysoké pokuty.

Ostatné príjmy predstavujú čiastku **47 tis. Sk** a tvoria ich úroky, poistné plnenia a príjem z plnenia kapitálových aktív.

Výdavky Puncového úradu

Celkové výdavky Puncového úradu dosiahli v roku 2003 čiastku vo výške 18 447 tis. Sk. Oproti upravenému rozpočtu bolo nevyčerpaných 150 tis. Sk. Nevyčerpané finančné

prostriedky boli ponechané v prospech štátneho rozpočtu. Prehľad výdavkov je zrejmy z tabuľky.

Ukazovateľ	Skutočné čerpanie k 31.12.2002	Schválený rozpočet na r. 2003	Upravený rozpočet na r.2003	Skutočné výdavky	% čerpania
Bežné výdavky	12 435	12 469	12 497	12 395	99,2
- z toho : mzdové prostriedky	5 564	5 485	5 580	5 561	99,7
Kapitalové výdavky	3 641	6 100	6 100	6 052	99,2
VÝDAVKY spolu	16 076	18 569	18 597	18 447	99,2

V porovnaní s rokom 2002 sú celkové výdavky v roku 2003 vyššie o 2 371 tis. Sk. Na vyšších celkových výdavkoch v roku 2003 sa podpísalo vyššie čerpanie kapitalových prostriedkov, ktoré boli použité na nákup pozemku a nebytových priestorov, v ktorých sídli Puncový úrad. Bežné výdavky boli oproti roku 2002 nižšie o 40 tis. Sk.

Rozbor výdavkovej časti rozpočtu

Položka 600 Bežné výdavky – celkové čerpanie bežných výdavkov vo výške **12 395 tis. Sk** predstavuje 99,2 % z ročného plánovaného objemu. Čerpanie jednotlivých položiek a ich podiel na celkových bežných výdavkoch je zrejmy z tabuľky.

Položka 600 - Bežné výdavky v tis. Sk	12 395		
z toho:		%	
položka 610 Mzdy	5 560	44,86	
položka 620 Poistné	2 001	16,14	
položka 630 Tovary a služby	4 798	38,71	
položka 640 Bežné transféry	36	0,29	
celkom	12 395	100,00	

Na celkových bežných výdavkoch sa mzdy podieľali 45 %, poistné 16 % a tovary a služby 39 %.

Položka 610 Mzdy - v roku 2003 bolo použité na výplatu miezd **5 560 tis. Sk**, čo predstavuje 99,7 % schváleného objemu. Výška čerpaných prostriedkov na mzdy je na úrovni roka 2002. Výška a podiel tarifných plátov, príplatkov a odmien na celkovej výške vyplatených miezd je zrejmy z tabuľky.

Položka 610 – Mzdy v tis. Sk	5 560		
Z toho:		%	
položka 611 Tarifné platy	4 267	76,74	
položka 612 Príplatky	710	12,77	
položka 614 Odmeny	583	10,49	
celkom	5 560	100,00	

Položka 620 Poistné - na odvody do poisťovní bolo čerpané **2 001 tis. Sk**. Nižšie 94,4 % čerpanie zodpovedá nižšiemu čerpaniu mzdových prostriedkov .

Položka 630 Tovary a služby - celkové čerpanie vo výške **4 798 tis. Sk** predstavuje 102,1% plánovaného objemu. Finančné prostriedky boli čerpané na zabezpečenie hlavných činností úradu t.j. puncovej kontroly a puncovej inšpekcie. Výška a podiel jednotlivých položiek na celkových výdavkoch za tovary a služby je zrejmá z tabuľky.

Položka 630 - Tovary a služby v tis. Sk	4 798		
Z toho:		%	
položka 631 Cestovné	540	11,25	
položka 632 Energie, voda a komunikácie	770	16,05	
položka 633 Materiál a služby	1 639	34,16	
položka 634 Dopravné	473	9,86	
položka 635 Rutinná a štandardná údržba	499	10,40	
položka 636 Nájomné za prenájom	231	4,81	
položka 637 Ostatné tovary a služby	646	13,47	
celkom	4 798	100,00	

Položka 631 Cestovné – na domáce a zahraničné pracovné cesty bolo v roku 2003 čerpané 540 tis. Sk. Z uvedenej čiastky pripadá na domáce pracovné cesty 228 tis. Sk a na zahraničné pracovné cesty 312 tis. Sk. Prevažná väčšina domácich pracovných ciest bola vykonaná v súvislosti s výkonom puncovej inšpekcie. Ostatné pracovné cesty boli vykonané v súvislosti so zabezpečením vnútornej kontroly, vzdelávania zamestnancov, plnením úloh a pod. V roku 2003 zamestnanci úradu vykonali tieto zahraničné pracovné cesty:

- účasť na jubilejnej 30. výročnej výstave šperkov, hodín, systémov kontroly kvality klenotníckych materiálov, nových metód stanovenia rýdzosti a technických noviniek Inhorgenta v Mníchove - 4 zamestnanci,
- účasť na 9. zasadnutí Rady puncového úradu v ČR - 2 zamestnanci,
- účasť na rokovaní zástupcov puncových úradov SR, ČR a Maďarska v Budapešti - 1 zamestnanec,
- účasť na zasadnutí Viedenskej konvencie a Asociácie európskych puncových úradov v Ženeve - 2 zamestnanci,
- účasť na medzinárodnej konferencii o posudzovaní pravosti puncových značiek na Puncovom úrade v Prahe - 3 zamestnanci,
- účasť na porade zamestnancov puncovej inšpekcie PÚ ČR - 3 zamestnanci,
- účasť na jednaniach o harmonizácii predpisov a smerníc pre skúšanie a označovanie výrobkov z drahých kovov v krajinách EÚ v Bruseli - 1 zamestnanec,
- účasť na rokovaní o novele sadzovníka puncových poplatkov a prerokovanie a praktické overenie referenčnej skúšobnej metódy na stanovenie niklu na PÚ ČR v Prahe - 2 zamestnanci,
- účasť na 28. zasadnutí členov Asociácie Európskych puncových úradov a na 54. rokovaní Viedenskej konvencie v Larnake na Cypre - 2 zamestnanci,

- účasť na pravidelnom polročnom zasadnutí zástupcov puncových úradov krajín V4 v Luhačovičiach v ČR – 2 zamestnanci,
- účasť na rokovaní so zástupcami Českého puncového úradu v Prahe s cieľom dohodnúť tvar a obsah zodpovednostnej značky a postup pri jej prideliovaní dovozcom klenotníckeho tovaru, účasť na porade zamestnancov puncovej inšpekcie, účasť na zasadnutí Puncovej rady, diskusia o kontrole priemyselných diamantov - 3 zamestnanci.

Položka 632 Energie, voda a komunikácie - čerpanie vo výške 770 tis. Sk. V porovnaní s

-18-

predchádzajúcim rokom je čerpanie u energií a vody vďaka úsporným opatreniam na rovnakej úrovni napriek zvýšeným cenám.

Položka 633 Materiál a služby – čerpanie vo výške 1 639 tis. Sk predstavuje 34 % z celkových výdavkov na tovary a služby. Z tejto položky sa zabezpečujú prevádzkové a materiálové potreby na zabezpečenie hlavných činností úradu. V porovnaní s rokom 2002 je čerpanie nižšie o 6 % z titulu nižších výkonov puncovej kontroly.

Položka 634 Dopravné – čerpanie vo výške 473 tis. Sk predstavuje necelých 10 % z celkových výdavkov na tovary a služby. Najvyššiu čiastku 203 tis. Sk predstavujú výdavky na podpoložke 634 001- pohonné hmoty. Čerpanie zodpovedá počtu motorových vozidiel potrebných na zabezpečenie výkonu puncovej inšpekcie a prevádzkových potrieb pracovísk Puncového úradu. Čerpanie na podpoložke 634 003 - servis, údržba, opravy je vyššie z dôvodu zaplataenia faktúry koncom mesiaca december za opravu havarovaného osobného motorového vozidla na pobočke v Košiciach. Zaplatená čiastka bude preplatená poisťovňou Allianz začiatkom roka 2004 zo zmluvného poistenia osoby, ktorá zapríčinila haváriu. Na podpoložke 634 007 - zákonné poistenie je vyššie čerpanie z dôvodu zdrazenia poistného.

Položka 635 Rutinná a štandardná údržba - na tejto položke bolo čerpané 499 tis. Sk. Vyššie čerpanie, ako bolo plánované, je na podpoložke 635 002 – údržba výpočtovej techniky. Počas búrky v mesiaci december nastal v starom meste, kde sídli aj PÚ SR okamžitý výpadok elektrického prúdu, ktorý zapríčinil stratu všetkých e – mailových adries. Aby sa táto skutočnosť znova neopakovala, boli sme nútení zakúpiť a nainštalovať záložný zdroj na e-mailový server a dať poruchu odstrániť.

Položka 636 Nájomné za prenájom – čerpanie vo výške 231 tis. Sk. V porovnaní s predchádzajúcim rokom je čerpanie vyššie na podpoložke 636 017 - z dôvodu zaplataenia nájomného za parkovací box pre druhé motorové vozidlo v Bratislave.

Položka 637 Ostatné tovary a služby - celkové čerpanie vo výške 645 tis. Sk. V prvom polroku 2003 Puncový úrad poriadal pravidelné polročné zasadnutie puncových úradov krajín V4, preto je čerpanie na podpoložke 637 003 – reprezentačné výdavky vyššie ako v predchádzajúcom roku. Z podpoložky 637 086 – sú hradené práce vykonávané mimo pracovného pomeru ako je výučba cudzieho jazyka, vytvorenie nového portálu na stránke PÚ SR, revízia tlakových nádob a kompresorov, mzdová agenda, zabezpečenie spôsobilej osoby na verejné obstarávanie, upratovanie a ďalšie činnosti, ktorých realizácia v rámci pracovného vzťahu by bola neefektívna.

Položka 640 Bežné transféry – celkové čerpanie vo výške 36 tis. Sk. Čerpanie predstavuje 36 % z ročného rozpočtu. Na úhradu členského poplatku v medzinárodných organizáciách

bolo čerpaných 17 tis. Sk. Výška príspevkov PN a OČR sa naplánovať nedá. Na príplatok k nemocenskému bolo vyplatených 19 tis. Sk.

Položka 700 Kapitálové výdavky – celkové čerpanie vo výške **6 052 tis. Sk** predstavuje 99,2 % z celkového plánovaného objemu.

-19-

Položka 700 - Kapitálové výdavky v tis. Sk	6 052		
Z toho:		%	
položka 711 Nákup pozemkov	158	2,61	
položka 712 Nákup budov a stavieb	4 655	76,92	
položka 713 Nákup výpočtovej techniky	194	3,2	
položka 715 Nákup prev. strojov, prístrojov a zariadení	1 045	17,27	
celkom	6 052	100,00	

Položka 711 Nákup pozemkov – čerpanie vo výške **158** tis. Sk použité na nákup alikvotnej časti pozemku v Bratislave.

Položka 712 Nákup budov a stavieb - čerpanie vo výške **4 655** tis. Sk. V tomto roku sa zrealizoval nákup nebytových priestorov v ktorých sídli úrad už od roku 1929. Puncový úrad sa stal spoluvlastníkom na spoločných častiach a zariadeniach domu a príslušenstve po 74 rokoch.

Zaplatením 80 % požadovanej sumy do 15 dní od podpísania zmluvy poskytlo Hlavné mesto SR Puncovému úradu 20 % zľavu z kúpnej ceny. Výška tejto zľavy však nepostačovala na nákup X – testera, potrebného na nedeštruktívne zisťovanie rýdzosti drahých kovov. Z tohoto dôvodu sme museli nákup presunúť na rok 2004. Finančné prostriedky získané zľavou sme použili na doplnenie technického vybavenia pracovísk PÚ SR.

Položka 713 Nákup výpočtovej techniky – čerpanie vo výške **194** tis. Sk. Pre odbor puncovej inšpekcie v Bratislave boli zakúpené dva počítače v hodnote 78 552 Sk. Pre pobočku v Trenčíne a odbor puncovej inšpekcie v Bratislave boli zakúpené notebooky v celkovej hodnote 115 200 Sk.

Položka 715 Nákup prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení - celkové čerpanie vo výške **1 045** tis. Sk. Z toho:

Podpoložka 715 013 Nákup váh – čerpanie vo výške **688** tis. Sk. Metódou verejného obstarávania boli pre pobočky v Trenčíne a Košiciach zakúpené analytické váhy s adaptérmami na stanovenie mernej hmotnosti materiálov v celkovej sume 409 428 Sk. Vzhľadom k tomu, že zo strany Metrologického úradu neboli overené dvojce technické váhy, boli zakúpené pre OPK v Bratislave a pre pobočku v Trenčíne nové váhy s váživosťou do 6 kg spolu za 278 121 Sk.

Podpoložka 715 018 Nákup prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení – čerpanie vo výške **59** tis. Sk použité na nákup puncovacieho stoja pre pobočku v Košiciach. Potreba postupného nahradenia starých dožívajúcich puncovacích strojov.

Podpoložka 715 020 Nákup laboratórnej techniky – čerpanie vo výške **264** tis. Sk Pre pobočku v Trenčíne bol zakúpený Incubator Incudigit na temperovanie vzoriek pri stanovení Ni v umelom pote za 49 800,- Sk, ktorý slúži zároveň ako sušička laboratórneho skla. Vzhľadom k tomu, že na pobočke v Košiciach nie je zavedený zemný plyn, bolo potrebné zakúpiť integrované elektrické vyhrievacie zariadenie COMPILAC na kupelačné stanovenie zlata v sume 51 180,- Sk. Pre OPK v Bratislave a pobočky v Trenčíne a v Košiciach boli

-20-

zakúpené tri muflové pece s núteným odťahom za celkovú sumu 163 159,- Sk.

Podpoložka 715 027 Nákup foto – kino techniky - čerpanie **34** tis. Sk. Pre puncovú inšpekciu na pobočke v Košiciach bol zakúpený opticko-mechanický systém OLX včítane ovládania na pripojenie digitálneho fotoaparátu OLYMPUS C-4000 CAMMEDIA k mikroskopu na posudzovanie pravosti puncových značiek.

Podrobný rozpis čerpania finančných prostriedkov je uvedený v prílohe.

Kontrolná činnosť a prístup k informáciám

Vnútoraná kontrola

Vnútoraná kontrola je zabezpečovaná v dvoch úrovniach – referátom vnútornej kontroly a vedúcimi pracovníkmi. Referát vnútornej kontroly vykonáva kontrolnú činnosť v súlade s ročným plánom schváleným riaditeľom PÚ SR. Hlavná pozornosť je venovaná nosným činnostiam úradu, a výkonu puncovej kontroly a puncovej inšpekcie.

Puncový úrad vykonáva pravidelnú kontrolu správnosti výsledkov chemických analýz zadávaním vzoriek s neznámou rýdzosťou. Okrem toho sú chemické laboratória Puncového úradu zapojené do siete viac ako 60-tich európskych laboratórií, ktoré spadajú pod pravidelnú medzinárodnú kontrolu. Chemické laboratória Puncového úradu dosahujú dlhodobo veľmi dobré výsledky a patria medzi najlepšie.

Nie menšia pozornosť, tak zo strany vedúcich zamestnancov ako aj zo strany referátu vnútornej kontroly, je venovaná kvalite skúšania na skúšobnom kameni a označovania klenotníckeho tovaru, správnosti výberu puncových poplatkov, vedenia príjmovej a výdajovej pokladne (štyri krát ročne), odvodu tržieb a ich porovnanie s vystavenými faktúrami. Kontroly sú vykonávané pravidelne.

V rámci polročnej inventúry a koncoročnej inventarizácie bola vykonaná a spracovaná kontrola puncových značiek, skúšobných ihel, drahých kovov, skúšobných kameňov, matric

a razníkov na všetkých pracoviskách PÚ SR. Kontrolami sa zistilo, že puncové značky sú pred ukončením pracovnej doby riadne uschovávané do trezorov. Z ďalších kontrol boli vykonané mesačné kontroly (celkom 12) zamerané na porovnanie príjmového účtu s puncovými poplatkami podľa predložených štatistík.

V prípade 12 podnikateľských subjektov pre potreby Colného úradu SR (podľa nimi predloženého zoznamu) bola uskutočnená kontrola množstva predloženého tovaru na PÚ SR. Kontrola bola uskutočnená na základe zmluvy o spolupráci medzi Colným úradom SR a PÚ SR.

V roku 2003 bola uskutočnená kontrola archivovaných diskiet s databázou výkonov zamestnancov PÚ SR od roku 1998. Od roku 2002 je archivácia uskutočňovaná na CD.

Referát vnútornej kontroly zahŕňa aj štatistické vyhodnotenia výkonov PÚ SR. Vyhodnotenia za rok 2003 boli vykonané mesačne, štvrťročne, polročne a ročne. Za rok 2003 boli dvakrát uvedené materiály vyhodnocované v anglickom jazyku pre potreby riaditeľa PÚ SR na prezentáciu v zahraničí.

-21-

Zamestnankyňou VK bola uskutočnená kontrola aktov riadenia, ich zhromaždenie a zaradenie do adresára pre účely archivácie uloženého na sieť v Bratislave a tiež na pobočky a expozitúru PÚ SR.

Nie menšia pozornosť je venovaná úschove a zabezpečeniu puncových značiek mimo pracovnej doby, aby sa zabránilo ich prípadnému zneužitiu.

Kontrola výkonu puncovej inšpekcie je vykonávaná návštevou inšpekčnej dvojice v teréne buď príslušným vedúcim alebo pracovníčkou referátu vnútornej kontroly. Hlavný dôraz je kladený na kontrolu postupu inšpekčnej dvojice pri výkone inšpekcie a na dodržiavanie puncového zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vybavovanie petícií a sťažností

Agendu petícií a sťažností vedie referát vnútornej kontroly. V roku 2003 nebola na Puncový úrad podaná žiadna sťažnosť ani petícia.

Slobodný prístup k informáciám

Plnenie povinnosti vyplývajúce pre Puncový úrad zo zákona o slobodnom prístupe k informáciám je v kompetencii referátu vnútornej kontroly. Puncový úrad už aj v minulosti informoval laickú aj odbornú verejnosť s dosahovanými výsledkami prostredníctvom článkov v odborných časopisoch. V záujme ochrany spotrebiteľa Puncový úrad reaguje na všetky problémy vyskytujúce sa na trhu s klenotníckym tovarom z drahých kovov a informuje o nich prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov najširšiu verejnosť. V poslednom čase sa začína využívať k poskytovaniu informácii aj webová stránka úradu.

Vonkajšie kontroly

V hodnotenom období bola uskutočnená kontrola Sociálnej poisťovne na odvod poistného na nemocenské a dôchodkové zabezpečenie a kontrola hospodárenia s prostriedkami nemo-

cenského poistenia a štátnymi sociálnymi dávkami. Bolo kontrolované obdobie od 01.01.1998 do 31.08.2003. Z návrhu opatrenia nevyplýnul pre našu organizáciu žiadny postih.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky vykonal v roku 2003 kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu SR a majetkom štátu v správe Puncového úradu. Kontrola bola vykonaná za rok 2001, 2002 a prvý polrok 2003. Na odstránenie zistených nedostatkov bol vydaný príkaz riaditeľa č.7/2003.

Daňový úrad Košice I vykonal v apríli 2003 na pobočke v Košiciach kontrolu zameranú na správnosť a včasnosť vyberania správnych poplatkov. Kontrolou neboli zistené žiadne nedostatky.

Rozbor zamestnanosti

Puncový úrad má na rok 2003 systemizovaných 27 štátnozamestnaneckých miest a 4 miesta vo verejnej službe. Ku koncu roka 2003 Puncový úrad zamestnával 29 zamestnancov. Na dve neobsadené štátnozamestnanecké miesta po odchode zamestnancov z odboru puncovej kontroly na dôchodok bolo vyhlásené výberové konanie na pozíciu referent.

-22-

Zamestnanci úradu zaradení do štátnej a verejnej služby s prevahou duševnej práce spĺňajú kvalifikačné predpoklady nasledovne: 11 zamestnancov má vysokoškolské vzdelanie
19 zamestnancov má stredoškolské vzdelanie.

Zamestnanci v štátnej službe	Platová trieda	Počet Zamestnancov	Z toho Muži	Zamestnanci vo verejnej službe Platová trieda	Počet zamestnancov
	9	1	1	9	1
	7	5	3	7	1
	6	3	1		
	5	2	1	5	1
	4	7	1		
	3	8	1	2	1
Spolu	X	26	8	X	4

Puncový úrad sa počtom zamestnancov radí medzi najmenšie orgány štátnej správy. Nízky počet zamestnancov, ktorí sú navyše rozmiestnení na 4 pracoviskách, vyžaduje od každého zamestnanca maximálnu flexibilitu a ústretovosť. Každý zamestnanec musí na sebe tvrdo pracovať, aby bez problémov zvládol všetky pracovné postupy a mohol v prípade potreby zastúpiť akúkoľvek pracovnú pozíciu.

Napriek skutočnosti, že Puncový úrad trvalo prekračuje plánované úlohy a stanovené objemy príjmov, v rovine odmeňovania sa tento pozitívny prínos doposiaľ neprejavil.

Rozvoj ľudských zdrojov

Puncový úrad v rámci svojich finančných možností neustále vyvíja aktivity na rozvoj ľudských zdrojov. Puncový úrad poriada jedenkrát ročne pre všetkých zamestnancov týždenné odborné školenie zamerané na oboznámenie sa zamestnancov s novými poznatkami

a pracovnými postupmi v oblasti puncovníctva a skúšania drahých kovov, bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany.

Pre vedúcich zamestnancov zabezpečuje Puncový úrad jazykové odborné kurzy. Zamestnanci Puncového úradu sú vysielaní na pracovné odborné stáže na puncové úrady krajín V-4, pri ktorých môžu konfrontovať svoje znalosti, zručnosti a praktické skúsenosti so zamestnancami týchto úradov. Zamestnanci úradu sa pravidelne zúčastňujú medzinárodných odborných konferencií zameraných na posudzovanie pravosti puncových značiek. V rámci finančných možností úradu sa zamestnanci zúčastňujú na medzinárodných výstavách klenotníckeho tovaru.

Puncový úrad má vypracovaný systém odborného vzdelávania zamestnancov. Za tým účelom bolo vypracované repetitórium, ktoré obsahuje kompletný súhrn poznatkov z oblasti skúšania a označovania klenotníckeho tovaru, pracovné metódy a postupy používané na Puncovom úrade, zákonné predpisy a vnútorné organizačné normy a predpisy, práva a povinnosti zamestnancov pri výkone puncovej kontroly a puncovej inšpekcie a iné. Prehlbovanie vedomostí sa vykonáva samoštúdiom a za pomoci vedúcich pracovníkov na jednotlivých pracoviskách.

-23-

V rámci starostlivosti o zamestnancov bolo v roku 2003 zrekonštruované doškoloňovacie zariadenie v Tatranskej Lomnici, ktoré môžu využívať spolu s rodinnými príslušníkmi na letné rekreačné pobyty.

Nedostatočný objem finančných prostriedkov v sociálnom fonde neumožňuje Puncovému úradu rozvíjať ďalšie aktivity zamerané na rozvoj ľudských zdrojov. Prakticky takmer všetky prostriedky sociálneho fondu sú použité na príspevky pre zamestnancov na nákup stravných lístkov.

Ciele a prehľad ich plnenia

Činnosť Puncového úradu je vymedzená puncovým zákonom. Puncovému úradu sa počas celého roka darilo plniť všetky úlohy uložené puncovým zákonom a súvisiacimi predpismi. Hlavným cieľom Puncového úradu v roku 2003 bolo poskytovať kvalitné služby v oblasti puncovníctva a skúšania drahých kovov tak podnikateľom, ako aj občanom a dosiahnuť príjmy a udržať výdavky na úrovni predchádzajúcich rokov, čo nebola, vzhľadom na zložitú ekonomickú situáciu a celý rad reštrikčných opatrení, ktorý mali nepriaznivý dopad aj na trh s klenotníckym tovarom z drahých kovov, ľahká úloha.

Oproti roku 2002 bolo na puncovú kontrolu predložené menej zlatého klenotníckeho tovaru. Výpadok v zlatom klenotníckom tovare bol nahradený predložením väčšieho množstva strieborného klenotníckeho tovaru. Aj keď objem prác sa oproti roku 2002 neznížil, pretože celkové množstvo tovaru predložené na puncovú kontrolu bolo väčšie ako v predchádzajúcom roku, príjmy v roku 2003 boli vďaka nižším puncovým poplatkom za striebro o 1 234 tis. Sk nižšie ako v roku 2002.

Zo strany puncovej inšpekcie bola v roku 2003 hlavná pozornosť venovaná záložniam, ktoré neprekladajú na puncovú kontrolu starý tovar a subjektom, u ktorých bolo zistené porušenie puncového zákona v minulom období. Snaha puncovej inšpekcie prináša svoje ovocie, čo badať na väčšom počte subjektov predkladajúcich starý tovar.

Pokiaľ ide o výdavky spojené so zabezpečením činnosti Puncového úradu, tie sa podarilo, aj napriek nárastu cien energií, vody, tovarov a služieb, udržať na úrovni predchádzajúceho roka, čím bol cieľ splnený.

Výkony puncovej kontroly a puncovej inšpekcie v predchádzajúcich rokoch sú prehľadne uvedené v prílohách

Jedným z cieľov Puncového úradu v roku 2003 bolo odkúpenie priestorov na Medenej ul. č.10 v Bratislave, v ktorých Puncový úrad sídli už 74 rokov. Tento cieľ sa podarilo splniť a tým Puncový úrad má okrem expozitúry v Leviciach umiestnené všetky pracoviska vo vlastných priestoroch, čo dáva dobré predpoklady na rozvoj v budúcom období.

Počas celého roka sa Puncový úrad aktívne podieľal na príprave a schvaľovaní nového puncového zákona a vykonávacích vyhláškach. Koncom roka 2003 boli práce na zákone završené jeho prijatím NR SR. Nový zákon vstúpi do platnosti 1. marca 2004. Vďaka aktívnej účasti Puncového úradu na jeho príprave sa podarilo presadiť do návrhu celý rad zmien, ktoré vyplynuli z jedenásťročnej praxe pri uplatňovaní doterajšej právnej úpravy. Nový zákon zároveň reaguje na očakávaný vstup Slovenskej republiky do Európskej únie.

-24-

V roku 2003 bol ukončený proces výmeny zastaralých počítačových zostáv radu 386 pracujúcich v operačnom systéme DOS za výkonnejšie, pracujúce pod Windows. Taktiež puncová inšpekcie bola vybavená kompletnou prenosnou počítačovou technikou, vrátane posudzovania pravosti puncových značiek. Boli dovybavené chemické laboratória novými váhami a muflovými peckami.

V oblasti zavádzania nových analytických metód bolo v roku 2003 úspešne zvládnuté stanovenie alergénneho niklu v klenotníckych výrobkoch a klenotníckych zliatinách.

Hodnotenie a analýza vývoja

Schválením puncového zákona NR SR č.10/2004 Z.z. a vykonávacích predpisov bol položený dobrý základ pre ďalší rozvoj slovenského puncovníctva v nasledujúcom období. Pred Puncovým úradom stojí úloha úspešne uviesť tento zákon do praxe a plniť v plnom rozsahu úlohy z neho vyplývajúce.

Hlavným zdrojom príjmov Puncového úradu sú poplatky za úkony puncovej kontroly, ktoré tvoria viac ako 95 % z celkových príjmov. Príjmy Puncového úradu sú závislé od množstva klenotníckeho tovaru z drahých kovov, ktoré je predložené na puncovú kontrolu podnikateľskými subjektami. Závislosť na podnikateľských subjektoch je však iba nepriama, pretože množstvo klenotníckych výrobkov predkladané na puncovú kontrolu je závislé od absorpčnej schopnosti trhu s klenotníckym tovarom, ktorá závisí od mnohých faktorov, najviac však od kúpyschopnosti obyvateľstva.

V súčasnom období badať výrazný pokles dopytu po zlatom klenotníckom tovare. Priaznivejšie sa vyvíja situácia v oblasti predkladania strieborného klenotníckeho tovaru, ktorému dáva prednosť najmä mladá generácia. Tento trend už začína ovplyvňovať výšku príjmov Puncového úradu. Ak sa pokles dopytu po zlatom klenotníckom tovare nezastaví, Puncový úrad bude mať v budúcom období vážne problémy s naplnením príjmovej časti rozpočtu. Navyše, zvýšením hmotnostného limitu u strieborného tovaru nepodliehajúceho puncovej kontrole na 3 g klesne množstvo tohto tovaru predkladané na puncovú kontrolu cca o 1/2, pokiaľ

ide o hmotnosť a cca o 2/3, pokiaľ ide o počet kusov. Predpokladaný výpadok v striebre mal byť pokrytý zvýšením poplatku za skúšanie zlatého tovaru, avšak na neustály pokles dopytu po zlatom tovare sa dá predpokladať, že toto zvýšenie nebude postačujúce. Aby sa zabránilo ďalšiemu zatváraníu nožníc príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu, bude musieť Puncový úrad v budúcom období hľadať rezervy na výdavkovej strane rozpočtu zracionalizovaním a zefektívnením niektorých svojich činností.

Filozofia tvorby sadzobníka puncových poplatkov vychádza z judikatúry Európskeho súdneho dvora, ktorou sa bude musieť Slovenská republika po vstupe do Európskej únie riadiť. Táto judikatúra je implementovaná aj do nového puncového zákona. Puncový úrad v porovnaní s okolitými krajinami dlhodobo udržiava nižšie puncové poplatky. Týmto je Puncový úrad konkurencieschopný a je možné predpokladať, že vďaka tejto výhode budú využívať naše služby aj podnikateľské subjekty susedných krajín, najmä z pohraničných oblastí, čím by sa plnenie príjmovej časti rozpočtu mohlo vylepšiť.

Nepriaznivo sa vyvíja situácia v oblasti domácej klenotníckej výroby, kde je badať neustály pokles. Predpokladáme, že drobní živnostníci, ktorých je väčšina, s nedostatočnými finančnými zdrojmi na rozvoj, budú mať po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie

-25-

existenčné problémy. To by však nemalo mať výraznejší vplyv na príjmy Puncového úradu, pretože výpadok domácej produkcie bude nahradený dovozom z iných krajín.

Aj v budúcom období bude jednou z prvoradých úloh Puncového úradu aktívne sa podieľať, v súčinnosti s puncovými úradmi krajín V4 a ostatnými európskymi puncovými úradmi, na rokovaníach o harmonizácii európskeho puncovníctva a presadzovať záujmy tak tuzemských výrobcov klenotníckeho tovaru, ako aj spotrebiteľskej obce.

V nasledujúcich rokoch bude Puncový úrad riešiť zásadné zmeny v organizácii práce, ktoré budú podmienené jednak prijatím nového puncového zákona a vykonávacej vyhlášky, ako aj vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie. Uplatňovanie nulovej negatívnej tolerancie u klenotníckych výrobkov z drahých kovov bude klásť zvýšené nároky na zodpovednosť a presnosť pri vykonávaní chemických skúšok a požiadavky na modernizáciu prístrojovej techniky. Taktiež zásadný judikát vynesený Európskym súdnym dvorom v roku 1994, ktorým sa upravuje uznávanie platnosti preskúšania a overenia klenotníckeho tovaru nezávislým orgánom iného členského štátu EU, bude klásť zvýšené nároky aj na puncovú inšpekciu.

Dynamický rozvoj techniky v súčasnom období prináša so sebou čoraz kvalitnejšie falošné puncové značky, ktorých rozpoznanie si vyžadujú neustále zdokonaľovanie technického vybavenia. Pri posudzovaní pravosti puncových značiek sa zamestnanci puncovej inšpekcie musia rozhodovať okamžite na mieste výkonu, často pod tlakom zo strany kontrolovaného subjektu. To si vyžaduje profesionálny prístup a vysokú špecializáciu. Z uvedeného dôvodu sa zamestnanci zabezpečujúci posudzovanie pravosti puncových značiek a výkon puncovej inšpekcie zúčastňujú pravidelnej medzinárodnej spolupráce.

Dosiahnutie vyššie uvedených cieľov si bude vyžadovať tak od riadiacich, ako aj od výkonných zamestnancov neustále pracovať nad zvyšovaním svojej odbornosti, mať prehľad o vývoji v odbore a porovnávať kvalitu svojej práce so špičkovými pracoviskami v zahraničí. To sa dá zapojením čoraz väčšieho počtu pracovníkov do medzinárodnej spolupráce najmä ich vysielaním na odborné stáže nielen do krajín V4, ale aj ostatných európskych krajín.

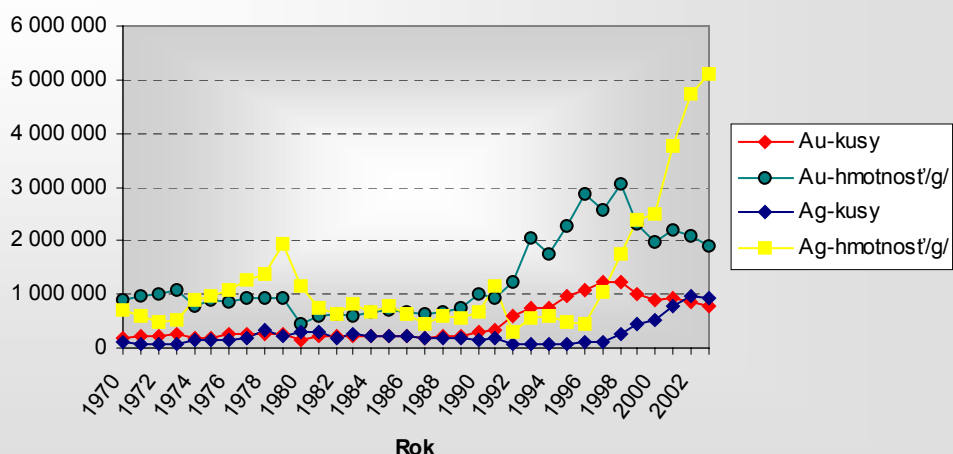
Problémom však je jazyková bariéra a preto je potrebné venovať v budúcom období jazykovej príprave zamestnancov zvýšenú pozornosť.

Puncový úrad sa na očakávané zmeny systematicky pripravuje po všetkých stránkach, a preto by ho nemali prekvapiť.

Ing. Jozef F u z i a
riaditeľ PÚ SR

1. Prehľad výkonov v rokoch 1970-2003

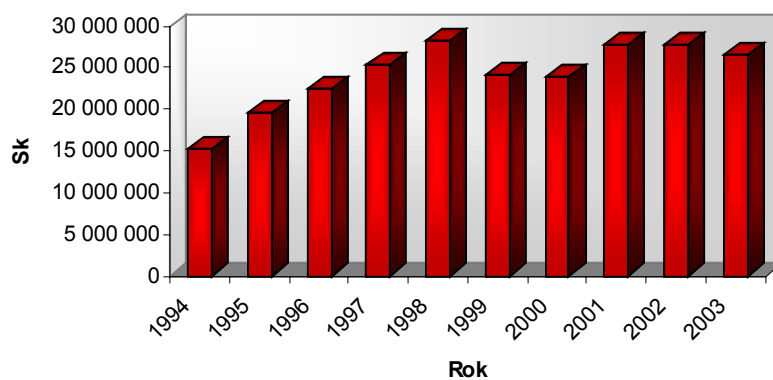
Rok	Au-kusy	Au-hmotnosť/g/	Ag-kusy	Ag-hmotnosť/g/
1970	188 805	879 739	125 801	695 684
1971	219 557	955 054	89 708	588 471
1972	232 819	1 014 335	76 772	501 175
1973	249 539	1 071 164	80 943	513 810
1974	194 183	766 895	132 746	894 360
1975	181 913	889 578	137 519	952 204
1976	244 590	854 252	152 913	1 067 129
1977	262 982	929 987	175 535	1 258 869
1978	267 345	946 224	320 477	1 387 809
1979	276 959	931 947	235 790	1 931 211
1980	165 546	463 593	286 798	1 169 018
1981	227 613	608 721	282 372	741 640
1982	231 758	624 848	202 571	636 523
1983	234 565	590 019	245 648	820 671
1984	212 464	683 450	221 290	670 932
1985	236 390	709 912	218 306	775 697
1986	218 668	676 634	216 882	643 461
1987	200 085	644 770	185 337	463 361
1988	215 402	684 997	193 887	593 595
1989	218 884	745 002	196 295	549 107
1990	316 054	1 023 987	161 091	678 233
1991	351 841	933 864	192 721	1 155 317
1992	589 122	1 211 601	76 508	297 431
1993	733 134	2 067 597	75 026	564 922
1994	745 997	1 738 305	63 977	590 662
1995	962 773	2 284 103	67 260	482 911
1996	1 064 803	2 860 395	103 046	442 550
1997	1 230 601	2 570 780	100 497	1 044 571
1998	1 248 082	3 051 659	251 541	1 766 199
1999	993 712	2 305 558	441 403	2 394 695
2000	885 083	1 982 442	517 894	2 495 496
2001	919 499	2 203 413	784 408	3 773 011
2002	855 398	2 076 365	970 390	4 719 684
2003	779 207	1 913 430	915 902	5 087 141

2. Porovnanie výkonov PÚ SR v rokoch 1994-2003

Rok	Skúšanie a puncovanie tovaru						Skúšky materiálu		Tavenie		Puncové poplatky / v Sk /
	Pt		Au		Ag		Chemické	Na kameni	Au	Ag	
	ks	g	ks	g	ks	g	ks		g		
1994	8	29	745 997	1 738 305	63 977	590 662	1 999	4 494	144 828	230 649	15 146 629
1995	1	3	962 773	2 284 104	67 260	482 911	1 518	2 026	137 087	199 550	19 508 504
1996	24	206	1 064 803	2 860 395	103 046	442 550	1 623	2 176	121 723	30 123	22 530 737
1997	3	11	1 230 601	2 570 780	100 497	1 044 571	2 390	1 590	53 471	28 267	25 385 548
1998	64	311	1 248 082	3 051 659	251 541	1 766 199	2 160	2 333	37 361	51 117	28 159 529
1999	329	1 505	993 712	2 305 558	441 403	2 394 695	2 924	2 387	36 655	73 145	24 166 668
2000	119	548	885 083	1 982 442	517 894	2 495 496	1 580	1 225	21 067	2 326	23 917 520
2001	103	537	919 499	2 203 413	784 408	3 773 011	1 561	2 439	9 818	6 880	27 673 211
2002	124	623	855 398	2 076 365	970 390	4 719 684	1 963	2 582	9 956	4 575	27 806 476
2003	29	161	779 207	1 913 430	915 902	5 087 141	1 731	3 293	7 964	4 900	26 571 941
Index rastu 2003/2002	0,233	0,258	0,911	0,922	0,944	1,078	0,882	1,275	0,800	1,071	0,956

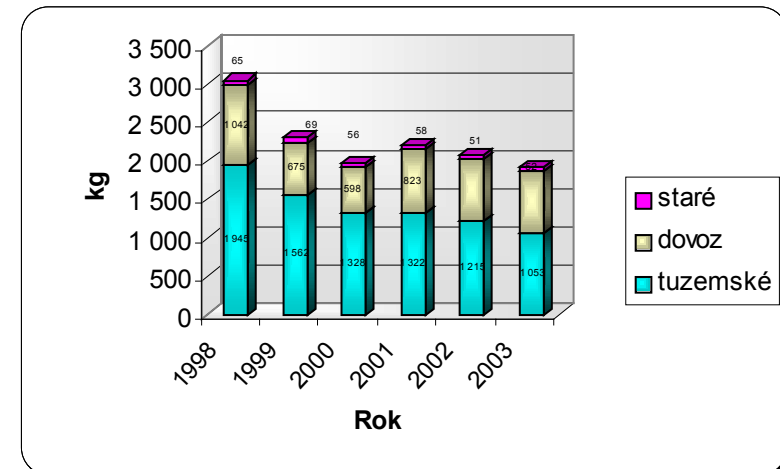
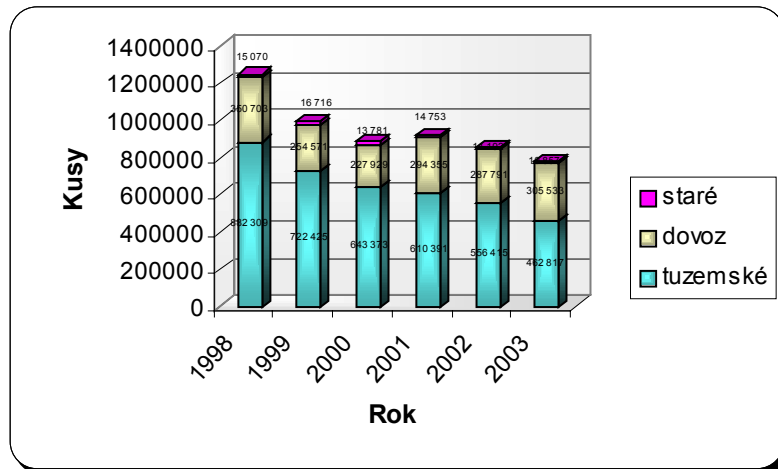
Prehľad puncových poplatkov za uvedené obdobie.

3. Porovnanie množstva opuncovaných zlatých šperkov za obdobie 1998 – 2003

Rok	Zlato			
	kusy			
	tuzemské	dovoz	staré	spolu
1998	882 309	350 703	15 070	1 248 082
1999	722 425	254 571	16 716	993 712
2000	643 373	227 929	13 781	885 083
2001	610 391	294 355	14 753	919 499
2002	556 415	287 791	11 192	855 398
2003	462 817	305 533	10 857	779 207

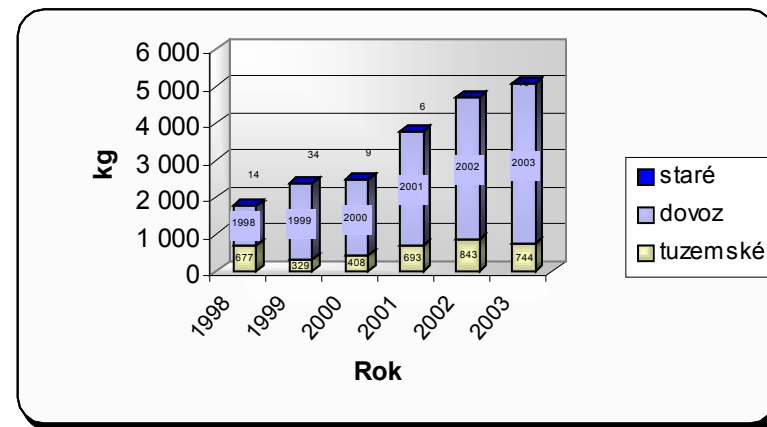
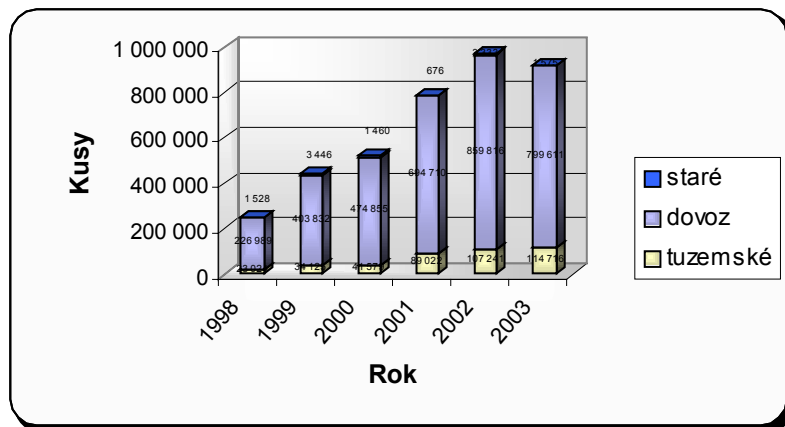
Rok	Zlato			
	hmotnosť v kg			
	tuzemské	dovoz	staré	spolu
1998	1 945	1 042	65	3 052
1999	1 562	675	69	2 306
2000	1 328	598	56	1 982
2001	1 322	823	58	2 203
2002	1 215	810	51	2 076
2003	1 053	808	52	1 913

4. Porovnanie množstva opuncovaných strieborných šperkov za obdobie 1998 - 2003

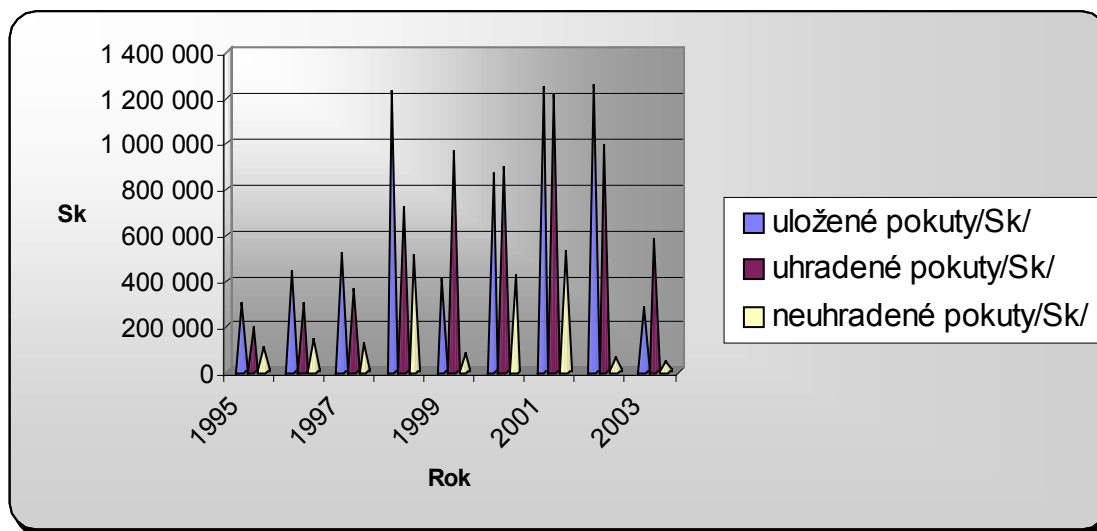
Rok	Striebro			
	kusy			
	tuzemské	dovoz	staré	spolu
1998	23 024	226 989	1 528	251 541
1999	34 125	403 832	3 446	441 403
2000	41 579	474 855	1 460	517 894
2001	89 022	694 710	676	784 408
2002	107 241	859 816	3 333	970 390
2003	114 716	799 611	1 575	915 902

Rok	Striebro			
	hmotnosť v kg			
	tuzemské	dovoz	staré	spolu
1998	677	1 075	14	1 766
1999	329	2 032	34	2 395
2000	408	2 079	9	2 496
2001	693	3 074	6	3 773
2002	843	3 855	22	4 720
2003	744	4 333	10	5 087

5. Prehľad o uložených, uhradených a neuhradených pokutách za obdobie 1995 – 2003

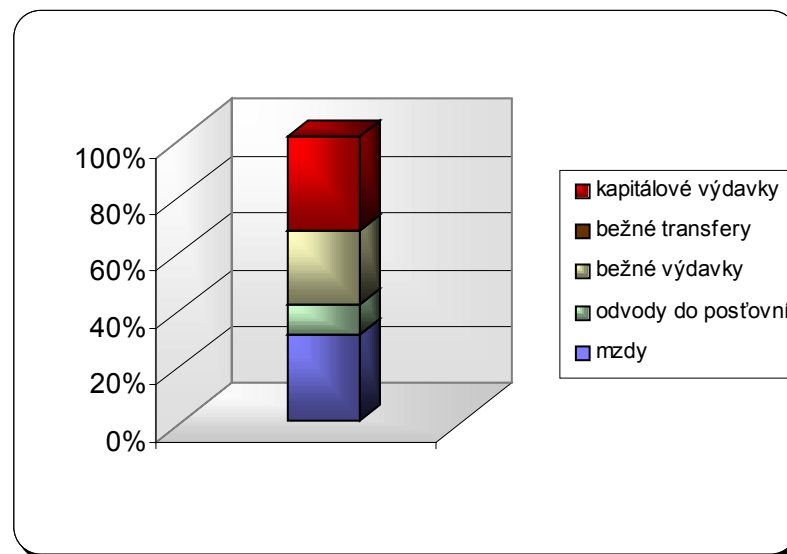
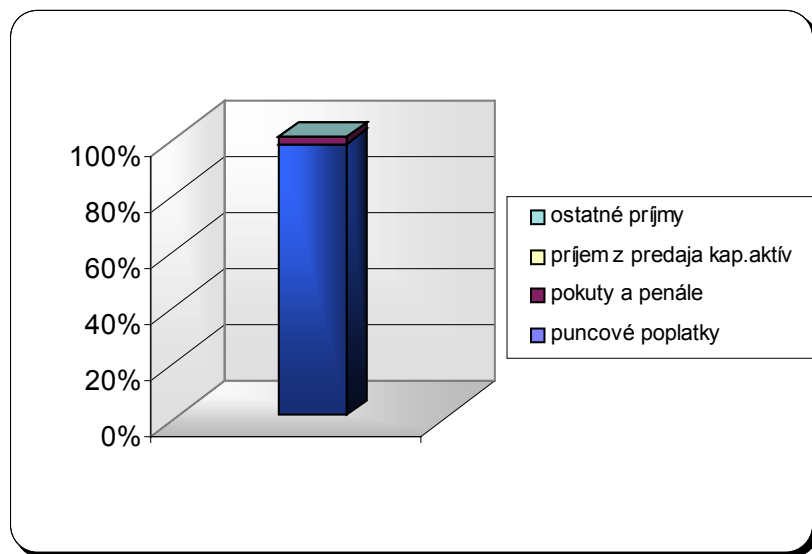
Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
uložené pokuty/Sk/	300 500	439 500	521 000	1 225 000	401 000	862 000	1 241 000	1 249 000	280 000
uhradené pokuty/Sk/	194 500	299 500	356 300	720 600	957 864	893 212	1 210 000	988 500	582 000
neuhradené pokuty/Sk/	106 000	140 000	123 000	505 000	82 000	417 000	522 000	63 000	48 000
počet kontrol	105	105	141	143	150	180	178	183	186
počet správnych konaní	43	53	75	98	81	93/12odv./	97	83	52

6. Porovnanie príjmov a výdavkov na Puncovom úrade Slovenskej republiky za rok 2003

	Príjmy	v tis.Sk	%
221	puncové poplatky	26 572	0,974
222	pokuty a penále	674	0,024
231	príjem z predaja kap.aktív	23	0,001
290	ostatné príjmy	24	0,001
	spolu	27 293	

	Výdavky	v tis.Sk	%
610	mzdy	5 561	0,302
620	odvody do poisťovní	2 001	0,108
630	bežné výdavky	4 797	0,260
640	bežné transfery	36	0,002
700	kapitálové výdavky	6 052	0,328
Spolu		18 447	

7. Podiel nákladov na príjmoch

		v tis.Sk
Príjmy	spolu	27 293
Z toho	mzdy	5 561
	odvody do poisťovní	2 001
	bežné výdavky	4 797
	bežné transfery	36
	kapitálové výdavky	6 052
	zostatok	8 846

